

Oostelijke Vechtplassen (A13)

1 Algemene gegevens

Nummer	A13
Naam gebied	Oostelijke Vechtplassen
Regio Natuurbeheerplan 2020	Amstel, Gooi & Vecht
Gemeente(n)	Wijdereen
Overige wettelijke en beleidsmatige gebiedsbeschermingsregimes relevant voor natuur	<ul style="list-style-type: none"> Natura 2000-gebied #95 Oostelijke Vechtplassen (Vogel- en Habitatrichtlijngebied) Stiltegebied UNESCO Werelderfgoed (Stelling van Amsterdam)
Gebruik / functie	Natuur
Oppervlakte NNN	4823 hectare
Eigendom / beheer	Natuurmonumenten, particulieren, Plassenschap Loosdrecht en Waternet

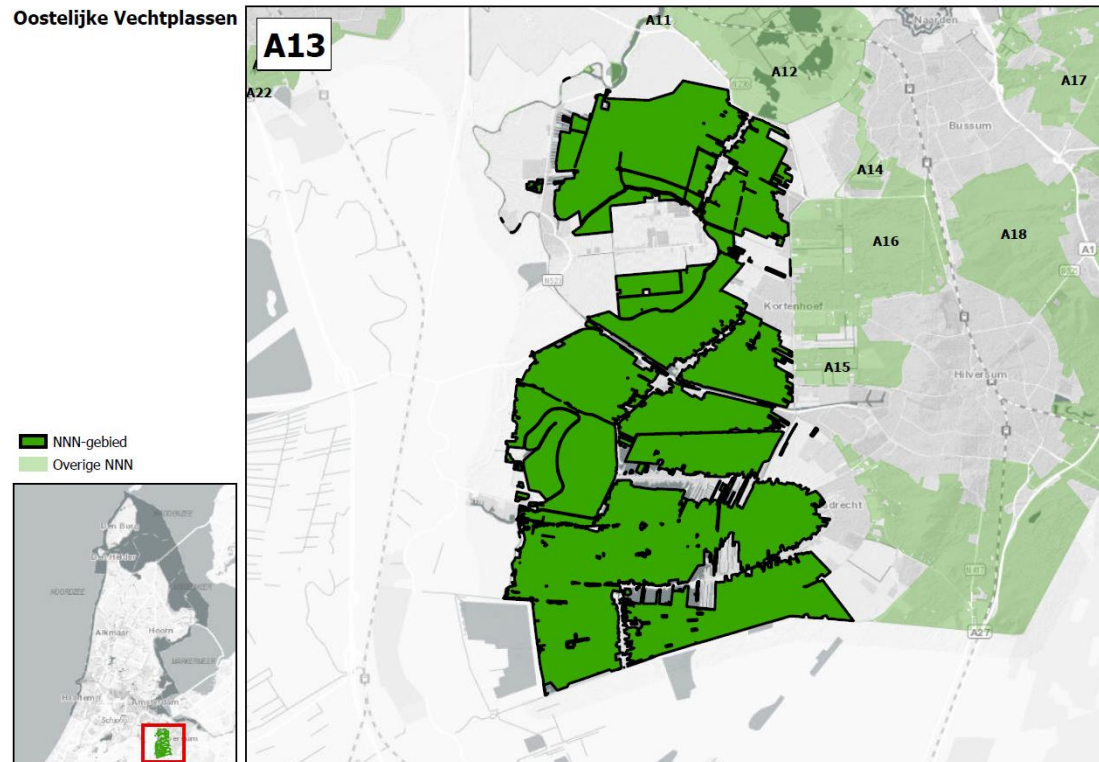
2 Oppervlakte en samenhang NNN

De **oppervlakte** van het Noord-Hollandse deel van het NNN in de Oostelijke Vechtplassen bedraagt in totaal 4823 hectare. De **samenhang** binnen het gebied komt tot uitdrukking in het aaneengesloten uitgestrekte laagveengebied en in een daarbinnen samenhangende watersysteem met allerlei verschillende fasen van verlanding.

De **samenhang** met andere NNN gebieden bestaat vooral uit de robuuste eenheid van de gebieden in de regio verbonden door 'natte' natuurverbindingen voor watergebonden flora en vooral fauna. Er zijn natuurverbindingen met nabijgelegen NNN-gebieden Naardermeer en Zuidpolder beoosten (A12), het gebied Laegieskamp, Gijzenveen en Cruysbergen (A14) en de watergangen in de 's-Gravenlandse landgoederen (A15). Tussen Naardermeer en Zuidpolder en het noorden van de Oostelijke vechtplassen ligt een natuurverbinding onder de drukke provinciale weg door. In (delen van) deze gebieden is eveneens belangrijke water- en/of moerasnatuur aanwezig waardoor de drie gebieden als eenheid beschouwd kunnen worden.

Daarnaast vormen deze gebieden samen met de Oostelijke Vechtplassen en ook NNN-gebieden op grotere afstand een belangrijk netwerk van vogelgebieden, voor zowel water- als moerasvogels.

Figuur 1: Ligging NNN-gebied Oostelijke Vechtplassen en omliggende NNN-gebieden inclusief nummer. Voor een overzicht van de natuurbeheertypen wordt verwezen naar het Natuurbeheerplan.

3 Landschapsecologische karakteristiek

Ontstaansgeschiedenis

NNN-gebied Oostelijke Vechtplassen beslaan het Noord-Hollandse deel van het gelijknamige Natura 2000-gebied en ligt geheel binnen het landschapstype **veenrivierengebied** (fysisch-geografische regio: laagveengebied). De Oostelijke Vechtplassen bestaan uit een reeks laagveengebieden tussen de Vecht en de oostrand van de Utrechtse heuvelrug. Onder andere de Spiegelplas, Loenderveense Plas, Ankeveense Plassen, Loosdrechtse Plassen en een aantal delen van de Horstermeerpolder behoren tot dit gebied.

Dit uitgestrekte veenlandschap is ontstaan vanaf circa 5500 voor Christus toen op de laaggelegen en zeer natte dekzanden ten oosten van de Utrechtse heuvelrug op grote schaal veenontwikkeling op gang kwam. De veenplassen, die nu een kenmerkend onderdeel van dit landschap vormen zijn veel later ontstaan door veenontginning in de 18^e en 19^e eeuw. Door erosie van de smalle legakkers die bij de veenontginning ontstonden, konden deze grote open wateren her en der ontstaan. De Spiegelplas en Wijde Blik zijn overigens ook gebruikt voor zandwinning. De open wateren vormen een contrast met de resterende veengebieden, waar nog wel het kenmerkende

patroon van petgaten en legakkers op veel plekken herkenbaar is, zoals rondom de Ankeveense Plassen en Kortenhoefse Plassen en in delen van de ster van Loosdrecht.

Door een overstroming van de Vecht in de Late Middeleeuwen ontstond het Horstermeer. In de 19^e eeuw is het Horstermeer drooggelegd, waardoor het nu een droogmakerij is (Horstermeerpolder). In het gebied staan een aantal restanten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Deze verdedigingslinie beschermde van 1815 tot 1940 de steden in Holland en Utrecht. Nabij de Horstermeer ligt een fort uit de 19^e eeuw genaamd Fort Kijkuit en aan de Loenderveense plas fort Spion. In het zuiden van het gebied ligt een eendenkooi. Deze werd in 1811 in gebruik genomen. In 1955 kwam de kooi in bezit van Natuurmonumenten.

Abiotische en ruimtelijke karakteristiek

Het gebied is rijk aan gradiënten, waarbij met name de van west naar oost toenemende kwelinvloed van belang is. Water wat inzigt op de naastgelegen stuwwal (Utrechtse heuvelrug en het Gooi) komt aan de oppervlakte in het gebied. In het oosten wordt de waterkwaliteit beïnvloed door deze kwel. In het westelijk deel werden veenpolders in het verleden lange tijd gebruikt voor landbouw. Bemesting, ontwatering en inlaat van Vechtwater leidden tot afbraak van het veen en interne- en externe eutrofiëring van het water. Door een afname van de fosfaatbelasting in grond- en oppervlaktewater en de aanleg van defosfateringsinstallaties is de waterkwaliteit intussen weer verbeterd. Het gebied verliest nog veel kwelwater richting de lager gelegen Polder Bethune (Utrecht) en Horstermeerpolder en door waterwinning in het gebied.

In de open veenplassen verschilt de actuele waterkwaliteit per plas. Dit is deels nog een overblijfsel van de oorspronkelijke hydrologische gradiënt, die nu door defosfatering van het inlaatwater en invloed van landbouw in het oostelijke deel niet meer zo duidelijk intact is. In de meeste plassen is de waterkwaliteit echter nog steeds niet voldoende. De waterkwaliteit van het Hol is matig. Er is sprake van te weinig kwelinvloed en een te hoge voedselrijkdom. Veel karakteristieke waterplanten, waaronder krabbenscheer, zijn hierdoor verdwenen.. De Waterleidingsplas en de Loenderveense plas hebben een redelijke tot goede waterkwaliteit, terwijl de waterkwaliteit van de Ankeveense Plassen, Kortenhoefse Plassen, Wijde Blik en de Spiegelplas matig is. De waterkwaliteit van de Loosdrechtse plassen is nog steeds ontoereikend. Recente studies laten zien dat de Loosdrechtse plassen voedselarm zijn en dat de hoeveelheid nutriënten een beperkende factor lijkt te worden voor de ontwikkeling van eutrofe levensgemeenschappen zoals krabbenscheer en hoge rietkragen. Dit proces dat tot gevolg heeft dat rietkragen van minder kwaliteit worden is al zichtbaar op de Stille Plas en het Wijde Blik. Meer fijnmazig zijn de gradiënten in beslotenheid van het landschap. Open terreinen zijn zeker aanwezig, maar in het geheel is het landschap veel beslotener/bosrijker dan in de brakwatervenen elders in de provincie. Moerasbos is als climaxstadium van de verlandingsreeks in zoet milieu een vast onderdeel en breidt zich na het staken van beheer van rietlanden snel uit. In de brakwatervenen is de toename van het moerasbos doorgaans een duidelijk gevolg van de afnemende invloed van brak of zout water.

In de kleinschalige delen van het gebied waar nog het patroon van petgaten en legakkers aanwezig is, is de hele reeks verlandingsfases van open water tot veenbos aanwezig. Jonge verlandingsvegetaties komen sporadisch voor.

Het historische water- en verkavelingspatroon is een belangrijk kenmerk van het gebied. In de met moerasbos begroeide delen is beslotenheid een kernkwaliteit, met als contrast de openheid van de veenplassen en de polders aan de oostzijde van het gebied. Door de omvang van het gebied in combinatie met de afwezigheid van grote steden in de omgeving geldt dat het relatief rustig, stil en donker is. Het hele gebied ten noorden van de Loosdrechtse Plassen is tevens stiltegebied.

Huidig gebruik

Door het gebied verspreid liggen 9 officiële zwemwaterlocaties, waarvan veruit de meeste in de Spiegelplas (vier stuks). Recreatievaart is het meest intensief op de Loosdrechtse Plassen. Ook de Vuntus, Wijde blik, Spiegelplas en Stille plas worden vrij intensief gebruikt en er is enige waterrecreatie op Kortenhoefse plas. Fiets- en wandelpaden zijn ook in het gebied aanwezig. Op zomerse dagen wordt het gebied zo intensief gebruikt dat er op veel wegen een eenrichtingsverkeer wordt ingesteld. Samengevat kan gesteld worden dat de recreatieve druk dan hoog is en invloed heeft op de natuurwaarden. Het moerassige en waterrijke karakter van het gebied maakt grote delen ongeschikt voor intensiever recreatief medegebruik en voor zover nodig is sprake van een toegangsverbod in gevoelige delen van het gebied. Op dit moment wordt in het kader van het gebiedsakkoord onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om natuur en recreatie samen te laten gaan in het gebied.

Kernkwaliteiten

Op basis van het voorgaande worden in de Oostelijke Vechtplassen de volgende ecologische kernkwaliteiten onderscheiden, die de basis vormen voor het behoud van biodiversiteit die (inter)nationaal en/of regionaal van belang is:

- Kwelgevoed veenlandschap met water- en verlandingsvegetaties
- Open landschap met extensieve graslanden

4 Natuurwaarden

De natuurwaarden, zowel actueel als potentieel, zijn hierna beschreven aan de hand van de kernkwaliteiten van het gebied.

Kernkwaliteit: Veenlandschap met water- en verlandingsvegetaties

Actuele natuurwaarden

In het gebied zijn van oudsher hoge natuurwaarden aanwezig, vooral in de gebieden met een goede waterkwaliteit. Er zijn veel verschillende water- en verlandingsvegetaties aanwezig binnen het gebied, die zonder uitzondering soortenrijk zijn en vele zeldzame dier- en plantensoorten

herbergen. Het gebied behoort tot de grootste en belangrijkste laagveenmoerassen van Nederland en is daarmee van internationaal belang.

De open wateren bestaan voornamelijk uit **N04.01 Kranswierwater** en **N04.02 Zoete plas** (ook als H3140 Kranswierwateren en H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden aangewezen in het kader van Natura 2000). Klein glanswier is een wereldwijd zeer zeldzame soort die alleen in de Wijde Blik is aangetroffen. Een goede kwaliteit van de beheertypen wordt ook onderstreept door de aanwezigheid van de zwarte stern en groene glazenmaker. De plaatselijk goede waterkwaliteit blijkt verder ook uit de aanwezigheid van andere kenmerkende **ongewervelden van natte milieus**, waaronder de gestreepte waterroofkever, platte schijfhoren en gevlekte witsnuitlibel.

In de wateren komt een gevarieerde **visstand** voor van waterplantrijke schone wateren, met soorten als bittervoorn, kleine modderkruiper en rivierdonderpad. Daarnaast komen de **ringslang**, maar ook **amfibieën** als heikikker en rugstreeppad in het gebied voor. Het waterrijke gebied wordt verder door **vleermuizen** gebruikt om te foerageren, waaronder de zeldzame meervleermuis. De vleermuizen overwinteren onder andere in de oude waterliniewerken waarin een afgesloten ruimte is gecreëerd, bijvoorbeeld in Fort Kijkuit.

In de maanden juli tot april verblijven plaatselijk flinke aantallen **watervogels** op het open water, waaronder grauwe gans, smient, krakeend, slobbeend, tafeleend en nonnetje. De graslanden in de omgeving worden door kolganzen, grauwe ganzen en smienten gebruikt om te foerageren, terwijl ze rusten op de plassen. Andere **watervogels** die hier voorkomen zijn onder andere aalscholver, ijsvogel, grote zilverreiger, krooneend, brilduiker en zomertaling. Sinds 2016 is ook de **otter** in het gebied aanwezig.

Verlandingsvegetaties zijn aanwezig in de vorm van **N06.02 Trilveen**, **N06.01 Veenmosrietland en moerasheide**, **N10.01 Nat schraalland** (ook als H7140A&B Overgangs- en trilvenen, H4010B Vochtige heiden en H6410 Blauwgraslanden aangewezen in het kader van Natura 2000), **N05.01 Moeras** (ook als H7210 Galigaanmoerassen en H6430A&B Ruigten en zomen aangewezen in het kader van Natura 2000), **N05.02 Gemaaid rietland** en **N14.02 Hoog- en laagveenbos** (ook als H91D0 Hoogveenbossen aangewezen in het kader van Natura 2000). Met name de trilvenen en veenmosrietlanden zijn uitzonderlijk soortenrijke vegetaties die zowel in Nederland als in Europa zeldzaam zijn. Lokaal en dan voornamelijk in de door kalkrijke kwel gevoede trilvenen komt **groenknolorchis** voor. Het Hol en het gebied rond de Weersloot zijn hiervoor de belangrijkste Noord-Hollandse gebiedsdelen. Voor de trilvenen en veenmosrietlanden zijn, naast veel hogere planten, ook allerlei **mossen** en **veenpaddenstoelen** kenmerkend.

De natte veenverlandingszones, moerassen en rietkragen langs de meren zijn een zeer belangrijk leefgebied voor **moeras- en rietvogels**, waaronder roerdomp, woudaap, purperreiger, porseleinhoen, snor en rietzanger. De meeste van deze soorten zijn inmiddels als broedvogel bijna verdwenen door het ontbreken van de juiste biotopen. Voor grote karekiet vormt het gebied één van de belangrijkste bolwerken in Nederland. Ook voor de watersnip is dit gebied van belang.

Rietlanden, ruigten en natte graslanden zijn verder leefgebied van kleine zoogdieren, waarvan **Noordse woelmuis** en de eveneens bedreigde **waterspitsmuis** vermeldenswaardig zijn. De natte overgangsvennen vormen ten slotte ook een belangrijk leefmilieu voor aan laagveen gebonden **insectensoorten** (waaronder laagveenlibellen en moeras- en zompsprinkhaan) en **spinnen**.

In het laatste verlandingsstadium ontwikkelt rietland zich tot het al genoemde **N14.02 Hoog- en laagveenbos**, dat onder meer een hele reeks zeldzame mossoorten herbergt. Daarnaast zijn op (zeer) kleine schaal ook bostypen aanwezig die door het ontbreken van de veenbodem of door een specifieke vorm van gebruik hiervan afwijken. Dit betreft **N14.03 Haagbeuken- en essenbos**, **N17.06 Vochtig hakhout**, **N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos** en **N17.03 Park- of stinzenbos**. Rond de eendenkooi (**N17.04 Eendenkooi**) groeit overigens ook bos, dat bij voorkeur uit vochtig hakhout bestaat. Alle bostypen zijn door de uitgestrektheid en deels hoge ouderdom geschikt leefgebied voor **bos- en/of struweelvogels** als matkop, glanskop en appelvink, en de **boommarter**.

Potentiële natuurwaarden

In het kader van Natura 2000 is een uitgebreide lijst met urgente verbeterdoelstellingen opgesteld ('sense of urgency') voor een heel aantal natuurwaarden in het gebied, waarvan de meeste sterk samenhangen met het verbeteren van de waterkwaliteit en hydrologische situatie (herstellen gradiënt).

Voor veel van de deelgebieden geldt dat er een hoge ambitie is en reeds concrete plannen de waterkwaliteit te verbeteren met diverse maatregelen waaronder baggeren van verschillende gebieden om voedselrijk slib te verwijderen, defosfateren van inlaatwater, beter benutten van kwelwater en verminderen van bemesting die van invloed is op de waterkwaliteit. Dit moet er in resulteren dat watervegetaties (kranswierwater en meren met krabbenscheer en fonteinkruiden) kunnen herstellen, verlanding weer op gang komt en kwelafhankelijke en voedselarme vegetaties als trilvenen en blauwgraslanden kunnen herstellen en ontwikkelen. Daarnaast zullen delen van de NNN die nu nog niet zijn ingericht, worden verworven en ingericht als natuur, waardoor er een robuust gebied ontstaat en vooral natte schraallanden en vochtige hooilanden uit kunnen breiden. Ook zullen aanvullende maatregelen voor riet- en moerasvogels in het gebied worden genomen, waardoor populaties weer kunnen uitbreiden. Voor moerasvogels is het nodig om gebieden met meer waterpeildynamiek en aanvoer van voldoende nutriënten te krijgen.

Daarnaast is het terugbrengen van begrazing van rietkragen en moerasvegetaties door ganzen en exotische kreeften een aandachtspunt om nieuwe verlandingssituaties op gang te krijgen en pleksgewijs ook het terugzetten van moerasbos, zodat alle verschillende stadia van verlanding en daarbij behorende biodiversiteit behouden blijven.

Nader onderzoek moet daarnaast uitwijzen hoe kwetsbare natuurwaarden beter kunnen samengaan met de recreatie in het gebied.

Kernkwaliteit: Open landschap met extensieve graslanden

Actuele natuurwaarden

In een aantal open poldergebieden liggen extensief gebruikte matig voedselrijke graslanden. Deze worden beheerd als **N10.02 Vochtig hooiland**, **N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland** of **N12.06 Ruigteveld**. In deze veelal oude agrarische gebieden worden op de nattere plekken onder andere bloemrijke dotterbloemhooilanden en graslanden met kleine zeggenvegetaties gevonden in kleinschalige afwisseling met waardevolle sloot- en oevervegetaties. Natuurwaarden zijn hier vooral te vinden in de vorm van **watervogels** zoals ganzen. Deze begrazen overdag de graslanden en rusten 's nachts op de grote open wateren. Heel lokaal broeden er nog grutto's en watersnippen in de graslanden. De bloemrijke graslanden zijn daarnaast van belang voor dagvlinders, libellen en sprinkhanen.

Potentiële natuurwaarden

De ambitie is om het areaal extensieve graslanden fors uit te breiden ten koste van regulier (intensief) beheerde agrarische graslanden. Het gaat dan om graslanden van het type **N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland**, **N10.01 Nat schraalland**, **N10.02 Vochtig hooiland** of **N13.02 Wintergastenweide** (in Horstermeerpolder). Door uitbreiding van dit areaal kan ook een impuls worden geleverd aan een robuuster watersysteem in het hele gebied. Dit geeft ook kansen voor soorten als Kievit, watersnip, graspieper, roodborsttapuit en noordse woelmuis.

5 Abiotische en ruimtelijke condities

In tabel 1 zijn de kernkwaliteiten en bijbehorende actuele en potentiële natuurwaarden weergegeven in relatie tot de voor deze waarden relevante abiotische en ruimtelijke condities. De condities zijn gelijk voor actuele en potentiële natuurwaarden en daarom niet afzonderlijk weergegeven. Deze tabel geeft daarmee inzicht in de aspecten waarmee rekening dient te worden gehouden in het ecologisch onderzoek naar de mogelijke (significante) gevolgen van een plan of project in het NNN.

Tabel 1: Actuele en potentiële natuurwaarden in relatie tot de vereiste abiotische en ruimtelijke condities ('X')

	Vereiste abiotische condities										Vereiste ruimtelijke condities						
	Veenbodem	Relatief voedselarme vegetatie	Oude bodem (ongestoord)	Buffercapaciteit bodem / water	(Micro) reliëf	Windwerking	Stabiel hoog (grond)waterpeil	Peil- en/of overstromingsdynamiek	Basenrijke kwel	Goede (grond-)waterkwaliteit	Bestaand water- en / of natuurhistorisch element (landbouw)	Openheid	Beslotenheid	Rust (beperkte menselijke aanwezigheid)	Stilte	Donkerte	
Kwelgevoed veenlandschap met water- en verlandingsvegetaties																	
N04.01 Kranswierwater	-	-	-	X	-	-	X	-	X	X	X	-	-	-	X	X	X
N04.02 Zoete Plas	-	-	-	X	-	-	X	-	X	X	X	-	-	-	X	X	X
N05.01 Moeras	X	X	-	X	-	X	-	X	X	X	X	-	X	-	X	X	X
N05.02 Gemaaid rietland	X	X	-	X	-	-	X	-	X	X	X	-	-	-	X	X	X
N06.01 Veenmosrietland en moerasheide	X	X	-	X	-	-	X	-	X	X	X	-	-	-	X	X	X
N06.02 Trilveen	X	X	-	X	-	-	X	-	X	X	X	-	-	-	X	X	X
N10.01 Nat schraalland	X	X	X	X	-	-	X	-	X	X	X	-	-	-	X	X	X
N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos	-	X	X	X	X	-	-	X	X	X	-	-	X	X	X	X	X
N14.02 Hoog- en laagveenbos	X	X	X	X	-	-	X	-	X	X	-	-	-	X	X	X	X
N14.03 Haagbeuken- en essenbos	-	X	X	X	-	-	X	-	X	X	-	-	-	X	X	X	X
N17.02 Droog hakhout	-	X	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X	X
N17.03 Park- of stinzenbos	-	X	X	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	X	X	X
N17.04 Eendenkooi	-	-	-	X	-	-	X	-	-	X	X	X	-	X	X	X	X
N17.06 Vochtig hakhout	X	X	X	X	-	-	X	-	X	X	X	X	-	X	X	X	X
Paddestoelen	X	X	X	-	-	-	X	-	-	X	-	-	-	-	-	-	-

Vissen	-	-	-	X	-	-	X	-	-	X	X	-	-	-	-	-	-
Amfibieën (heikikker, rugstreeppad)	X	-	-	X	-	-	X	-	-	X	X	-	-	-	X	-	-
Bos- en/of struweelvogels	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	X	X	X	X
Moeras- en rietvogels	-	-	-	-	-	X	X	X	-	X	X	-	X	-	X	X	X
Watervogels	-	-	-	-	-	-	X	X	-	X	X	-	X	-	X	X	X
Vleermuizen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	X	X	X	X	X
Ongewervelden van natte milieus (o.a. libellen, weekdieren)	X	X	-	X	-	-	X	-	-	X	X	-	-	-	-	-	-
Noordse woelmuis	-	-	-	X	-	-	X	-	-	X	X	-	-	-	X	X	X
Waterspitsmuis	-	-	-	X	-	-	X	-	-	X	X	-	-	-	X	X	X
Otter	-	-	-	X	-	-	X	-	-	X	X	-	-	-	X	X	X
Boommarter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	-	X	X	X	X
Ringslang	-	-	-	-	-	-	X	-	-	X	X	-	-	-	X	X	-
Open landschap met extensieve graslanden																	
N10.01 Nat schraalland	X	X	X	X	X	-	X	-	X	X	X	-	X	-	X	X	X
N10.02 Vochtig hooiland	X	X	X	X	X	-	X	-	X	X	X	-	X	-	X	X	X
N11.01 Droog schraalgrasland	-	X	X	X	-	-	-	-	-	-	X	-	X	-	X	X	X
N12.01 Bloemdijk	-	X	X	X	X	-	-	-	-	-	X	-	X	-	-	-	-
N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland	X	X	X	X	X	-	X	-	X	X	X	-	X	-	X	X	X
N12.06 Ruigteveld	X	-	-	-	-	-	-	-	-	-	X	-	X	-	X	X	X
N13.02 Wintergastenweide	-	-	-	-	-	-	X	-	-	X	X	-	X	-	X	X	X
Weidevogels	-	-	X	-	X	-	X	X	-	X	X	-	X	-	X	X	X
Watervogels	-	-	-	-	-	-	-	X	-	X	X	-	X	-	X	X	X

6 Vervangbaarheid

Sommige vegetaties zijn op zichzelf op enige termijn vervangbaar en voor het duurzaam behoud van alle verlandingsstadia is kleinschalig ingrijpen in bestaande natuur soms nodig, bijvoorbeeld door het kappen van bos, het plaggen van verruigd rietland of het graven van nieuwe petgaten. Jonge verlanding is echter een proces wat momenteel heel moeilijk verloopt, waardoor de vervangbaarheid van deze verlandingsstadia (kranswierwater, meren met kraddenscheer, trilvenen en veenmosrietlanden) gering is. Daarnaast moet het unieke uitgestrekte en zowel ruimtelijk als hydrologisch samenhangende laagveengebied en de randzones, als totale eenheid worden beschouwd. De actuele hoge natuurwaarden van de trilvenen, veenmosrietlanden, vochtige hooilanden en hoogveenbossen zijn het resultaat van een langjarige ontwikkeling op een bijzondere locatie in de kwelzone van de zandgronden van het Gooi, en zijn daarmee in totaliteit onvervangbaar.